

ΕΚΠΑ

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ακ. Έτος 2014-15

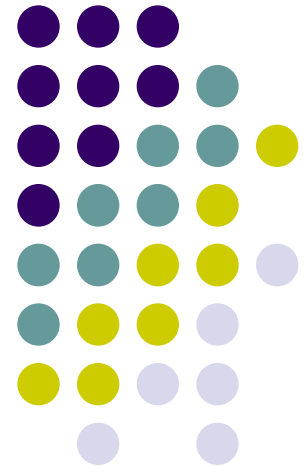
ΕΝΟΤΗΤΑ Νο. 1

**ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ : ΣΤΟΧΟΙ, ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ, ΒΑΣΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
& ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ**

**ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ
ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ**

Λ.Τ.Κατσέλη - Μ.Ψαλιδόπουλος

lkatseli@econ.uoa.gr – mpsal@econ.uoa.gr

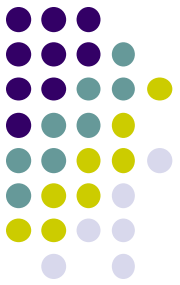

Δομή του Μαθήματος

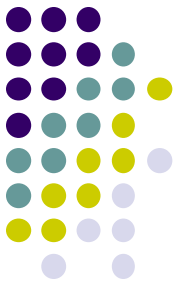
ΕΝΟΤΗΤΑ Νο 1 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ : ΣΤΟΧΟΙ, ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ, ΒΑΣΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ & ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ		ΒΙΒΛΙΟ	ΚΕΦ
I.	Εισαγωγή στη Μακροοικονομική	M.B. K.M.	1 1
II.	Βασικές Έννοιες και Στοιχεία Εθνικών Λογαριασμών	M.B. K.M.	2 2
III.	Ισοζύγιο Εξωτερικών Πληρωμών	M.B. K.M.	5 2
ΕΝΟΤΗΤΑ Νο 2 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΤΙΚΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ & ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ		ΒΙΒΛΙΟ	ΚΕΦ
IV.	Προσδιορισμός Εισοδήματος Ισορροπίας : Το Απλό Υπόδειγμα	K.M.	3
V.	Χρήμα, Επιτόκιο & Πληθωρισμός	M.B.	4
VI.	Εισόδημα & Επιτόκιο	K.M..	4
VII.	Προσδιορισμός Επιτοκίου & Συναλλαγματικής Ισοτιμίας	M.B. K.M.	13,14 5
ΕΝΟΤΗΤΑ Νο 3 Η ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ		ΒΙΒΛΙΟ	ΚΕΦ
VIII.	Η Αγορά Εργασίας	M.B. K.M.	6 6
ΕΝΟΤΗΤΑ Νο 4 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ & ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΩΝ		ΒΙΒΛΙΟ	ΚΕΦ
IX.	Συνολική Ζήτηση, Συνολική Προσφορά & Επίπεδο Τιμών	M.B. K.M.	12,15 7

ΕΚΠΑ ΤΟΕ 2014-15
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ Νο 4
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΩΝ

- IV.1** **Συνολική Ζήτηση και Τιμές**
- IV.2** **Συνολική Προσφορά κατά την Κλασική Θεωρία**
- IV.3** **Συνολική Προσφορά κατά την Κεϋνσιανή Θεωρία**
- IV.4** **Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κλασική Περίπτωση**
- IV.5** **Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κεϋνσιανή Περίπτωση**
- IV.6** **Η Ποσοτική Θεωρία του Χρήματος**

IV.1 Συνολική Ζήτηση και Τιμές

- Η συνολική (ή συναθροιστική) ζήτηση σε μια οικονομία δίνεται από τη σχέση μεταξύ του επιπέδου τιμών και της συνολικής ζήτησης (ή επίδραση της δαπάνης) για αγαθά και υπηρεσίες.

Η σχέση αυτή είναι αρνητική ως αποτέλεσμα της μεταβολής των τιμών

α) στη μεταβολή του πλούτου και στην κατανάλωση (*Αποτέλεσμα Μεταβολής Πλούτου*)

- ✓ Η βασική συνέπεια της αύξησης (μείωσης) του επιπέδου τιμών είναι η μείωση (αύξηση) της περιουσιακής κατάστασης κάθε ατόμου.
- ✓ Η μεταβολή του επιπέδου τιμών μεταβάλλει την αναλογία των διαφόρων περιουσιακών στοιχείων που έχει το χαρτοφυλάκιο των ατόμων.
- ✓ Όσο αυξάνεται (μειώνεται) το επίπεδο τιμών, τόσο ο πλούτος των ατόμων (η αγοραστική δύναμη των περιουσιακών του στοιχείων, όπως χρήμα, ομόλογα κλπ.) μειώνεται (αυξάνεται) και άρα και η κατανάλωση μειώνεται (αυξάνεται): *αποτέλεσμα πλούτου ή αποτέλεσμα πραγματικών διαθεσίμων ή αποτέλεσμα Pigou*

β) στην πραγματική αξία της ποσότητας χρήματος. (*Αποτέλεσμα επί της Πραγματικής Αξίας της Ποσότητας Χρήματος*)

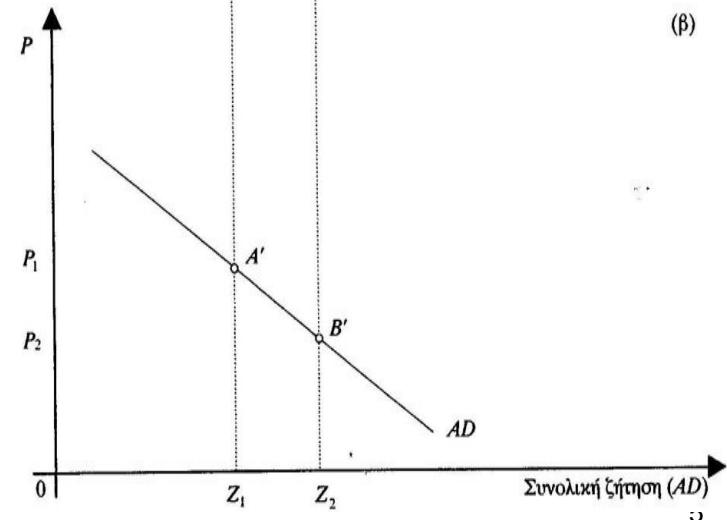
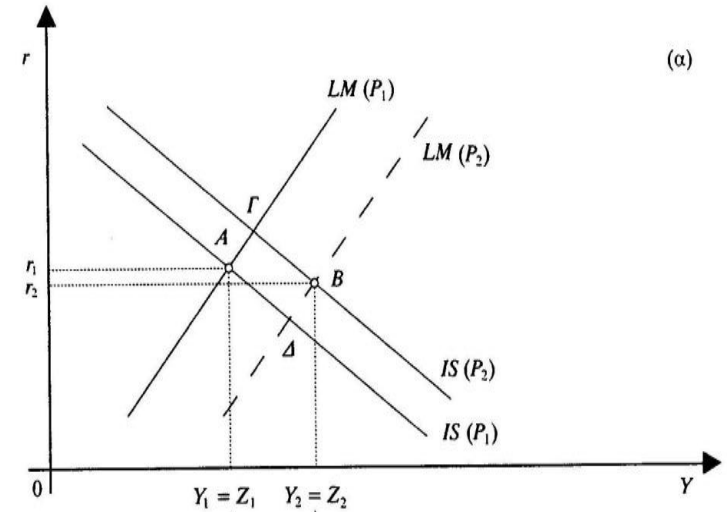
- ✓ Ονομαστική ποσότητα χρήματος = M_S
- ✓ Πραγματική ποσότητα χρήματος = M_S/P
- ✓ Η όποια μεταβολή της πραγματικής ποσότητας χρήματος έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή του επιτοκίου. Αν με σταθερή M_S , μειωθεί (αυξηθεί) το P , τότε η M_S/P αυξάνεται (μειώνεται), οδηγώντας σε μείωση (αύξηση) του επιτοκίου. Η μείωση (αύξηση) του επιτοκίου αυξάνει (μειώνει) τις ιδιωτικές επενδύσεις και την κατανάλωση (φθηνότερος δανεισμός) και το εισόδημα αυξάνεται (μειώνεται) (μετακίνηση κατά μήκος της IS).

IV.1 Συνολική Ζήτηση και Τιμές (συν)

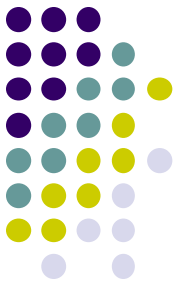

- **Η Καμπύλη Συνολικής Ζήτησης**
- ✓ Το σημείο $A(r_1, Y_1)$ έχει προσδιορισθεί από συνολική ζήτηση Z_1 και επίπεδο τιμών P_1 (σημείο A')
- ✓ Αν P_1 μειωθεί σε P_2 :
 - λόγω αποτελέσματος πλούτου θα αυξηθεί η κατανάλωση και η συνολική ζήτηση. Η IS θα μετακινηθεί δεξιά με νέο σημείο ισορροπίας το Γ .
 - λόγω αύξησης της πραγματικής ποσότητας χρήματος, η LM μετατοπίζεται δεξιά.
- ✓ Ταυτόχρονα οι δύο αυτές αλλαγές οδηγούν την οικονομία στο $B(r_2, Y_2)$ και $B'(P_2, Z_2)$
- ✓ Η AD μπορεί να μετατοπίζεται δεξιά (αριστερά) αν αυξηθεί (μειωθεί) εξωγενώς οποιαδήποτε πηγή δαπάνης (κατανάλωση, επενδύσεις, δημοσιονομική ή νομισματική πολιτική).

Εξαγωγή της καμπύλης συνολικής ζήτησης

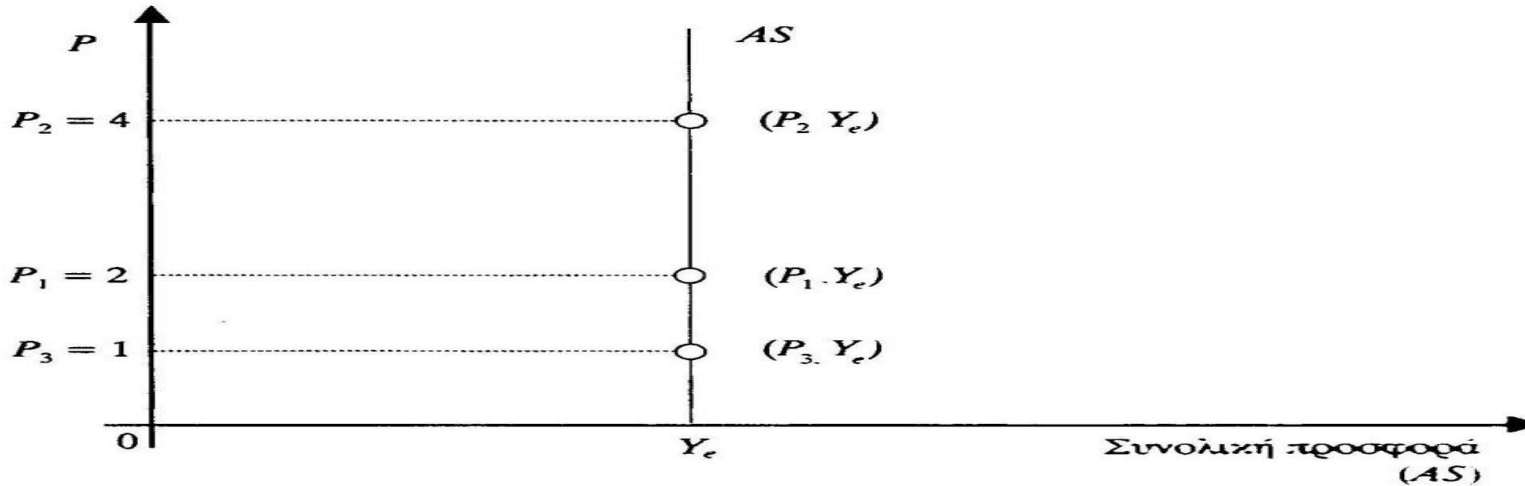
ΕΚΠΑ ΤΟΕ 2014-15
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ Νο 4
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΩΝ

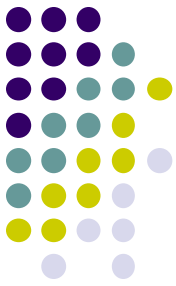
- IV.1** *Συνολική Ζήτηση και Τιμές*
- IV.2** *Συνολική Προσφορά κατά την Κλασική Θεωρία*
- IV.3** *Συνολική Προσφορά κατά την Κεϋνσιανή Θεωρία*
- IV.4** *Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κλασική Περίπτωση*
- IV.5** *Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κεϋνσιανή Περίπτωση*
- IV.6** *Η Ποσοτική Θεωρία του Χρήματος*

IV.2 Συνολική Προσφορά κατά την Κλασική Θεωρία

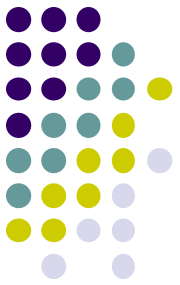
Η καμπύλη συνολικής προσφοράς κατά τους κλασικούς

- ✓ Κατά την κλασική θεωρία, η καμπύλη συνολικής προσφοράς είναι ευθεία γραμμή κάθετη στον οριζόντιο άξονα, στο επίπεδο παραγωγής που αντιστοιχεί σε πλήρη απασχόληση. Προκύπτει από την ισορροπία στην αγορά εργασίας.
- ✓ Το επίπεδο τιμών δεν επηρεάζει το επίπεδο της παραγωγής, λόγω της υπόθεσης της πλήρους ευελιξίας του ονομαστικού μισθού και της αποκατάστασης της ισορροπίας στην αγορά εργασίας.
- ✓ Η AS μετατοπίζεται εάν μεταβληθεί το μέγεθος του εργατικού δυναμικού, η τεχνολογία παραγωγής και η ποσότητα των άλλων συντελεστών π.χ. κεφαλαίου.

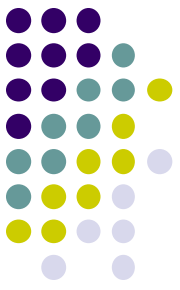

ΕΚΠΑ ΤΟΕ 2014-15
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ Νο 4
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΩΝ

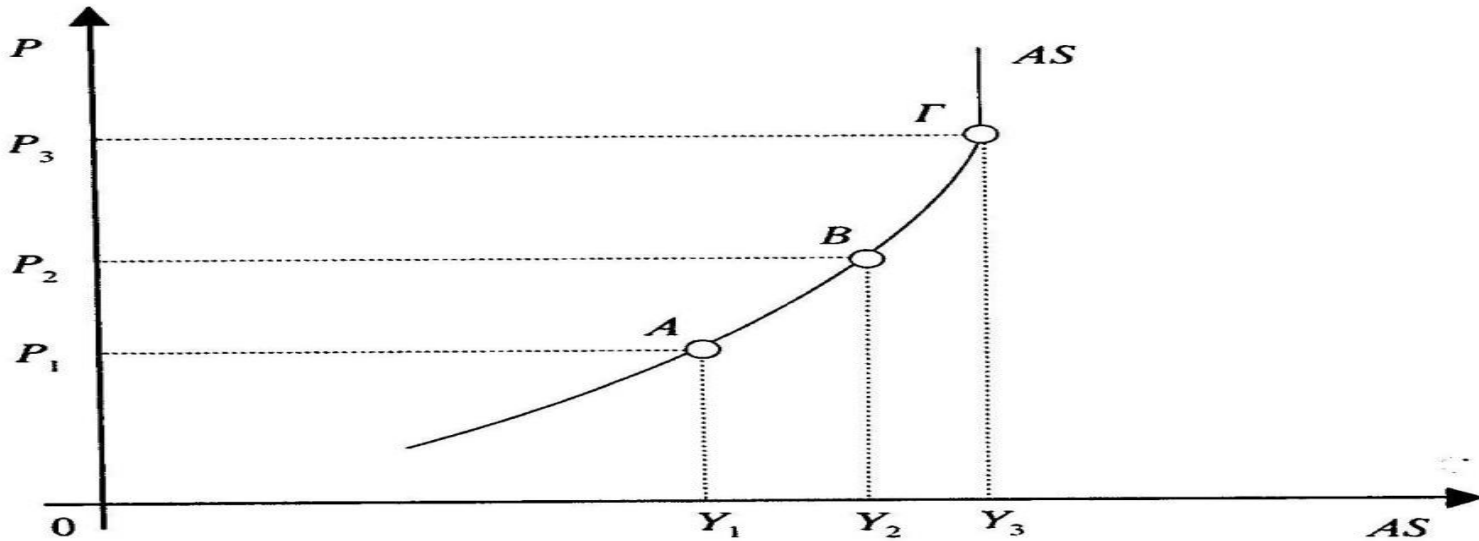

- IV.1 *Συνολική Ζήτηση και Τιμές*
- IV.2 *Συνολική Προσφορά κατά την Κλασική Θεωρία*
- IV.3 *Συνολική Προσφορά κατά την Κεϋνσιανή Θεωρία*
- IV.4 *Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κλασική Περίπτωση*
- IV.5 *Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κεϋνσιανή Περίπτωση*
- IV.6 *Η Ποσοτική Θεωρία του Χρήματος*

VII.3 Συνολική Προσφορά κατά την Κεϋνσιανή Θεωρία

Η καμπύλη συνολικής προσφοράς κατά Keynes

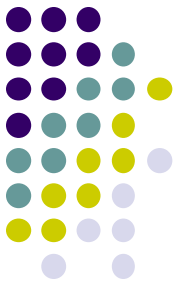

✓ Κατά την κεϋνσιανή θεωρία, η συνολική προσφορά προϊόντος δεν είναι σταθερή και δεν υπάρχει κατ' ανάγκη πλήρης απασχόληση του εργατικού δυναμικού, παρόλο που η οικονομία βρίσκεται σε κατάσταση ισορροπίας.

✓ Το ύψος του ονομαστικού μισθού και των τιμών προσδιορίζει τον πραγματικό μισθό. Το μέγεθος της απασχόλησης προσδιορίζεται από τη ζήτηση για εργασία.

✓ Αύξηση (μείωση) του επιπέδου τιμών, μειώνει τον πραγματικό μισθό. Η ζήτηση για εργασία αυξάνεται, ενώ λόγω «αυταπάτης χρήματος» και σταθερότητας W , η προσφερόμενη εργασία αυξάνεται. Επομένως, η παραγωγή αυξάνεται και η συνολική (η συναθροιστική) προσφορά αυξάνεται.

ΕΚΠΑ ΤΟΕ 2014-15
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ Νο 4
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΩΝ

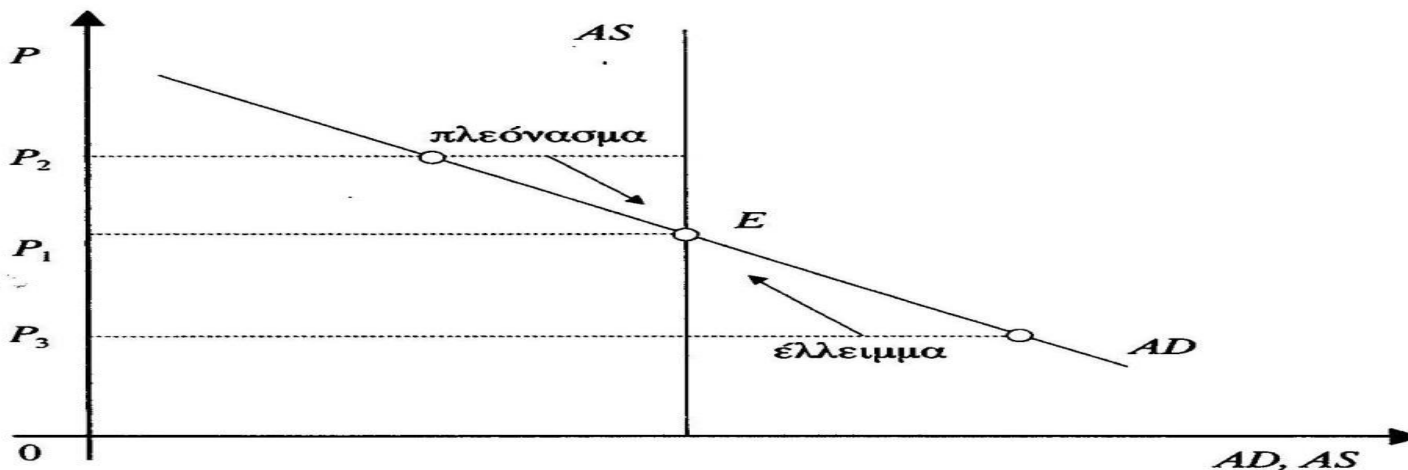

- IV.1 *Συνολική Ζήτηση και Τιμές*
- IV.2 *Συνολική Προσφορά κατά την Κλασική Θεωρία*
- IV.3 *Συνολική Προσφορά κατά την Κεϋνσιανή Θεωρία*
- IV.4 **Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κλασική Περίπτωση**
- IV.5 *Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κεϋνσιανή Περίπτωση*
- IV.6 *Η Ποσοτική Θεωρία του Χρήματος*

VII.4 Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Η Κλασική Περίπτωση

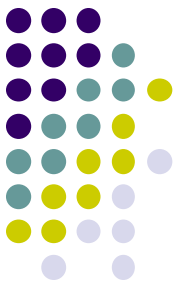

Συνολική προσφορά και συνολική ζήτηση: κλασική περίπτωση

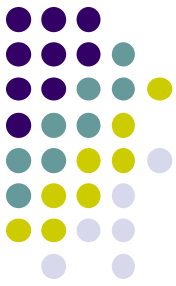
- ✓ Το σημείο τομής $AD-AS$, δηλ. το E με τιμή P_1 , είναι το σημείο μακροοικονομικής ισορροπίας. Αν οι τιμές αυξηθούν στο P_2 , δημιουργείται πλεόνασμα λόγω μείωσης της συνολικής ζήτησης (μείωση κατανάλωσης λόγω αποτελέσματος ρευστών διαθεσίμων και μείωση επενδύσεων λόγω αύξησης επιτοκίου που επιφέρει η μείωση της πραγματικής ποσότητας χρήματος). Η υπερβάλλουσα προσφορά ασκεί πίεση στις τιμές που επανέρχονται στο αρχικό επίπεδο P_1
- ✓ Αν μετατοπιστεί η AD , τότε μεταβάλλεται μόνο το επίπεδο τιμών και όχι η προσφερόμενη παραγωγή και το εισόδημα.
- ✓ Η δημοσιονομική και νομισματική πολιτική δεν έχουν επίδραση στο Y παρά μόνο στο επίπεδο τιμών.

ΕΚΠΑ ΤΟΕ 2014-15
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ Νο 4
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΩΝ

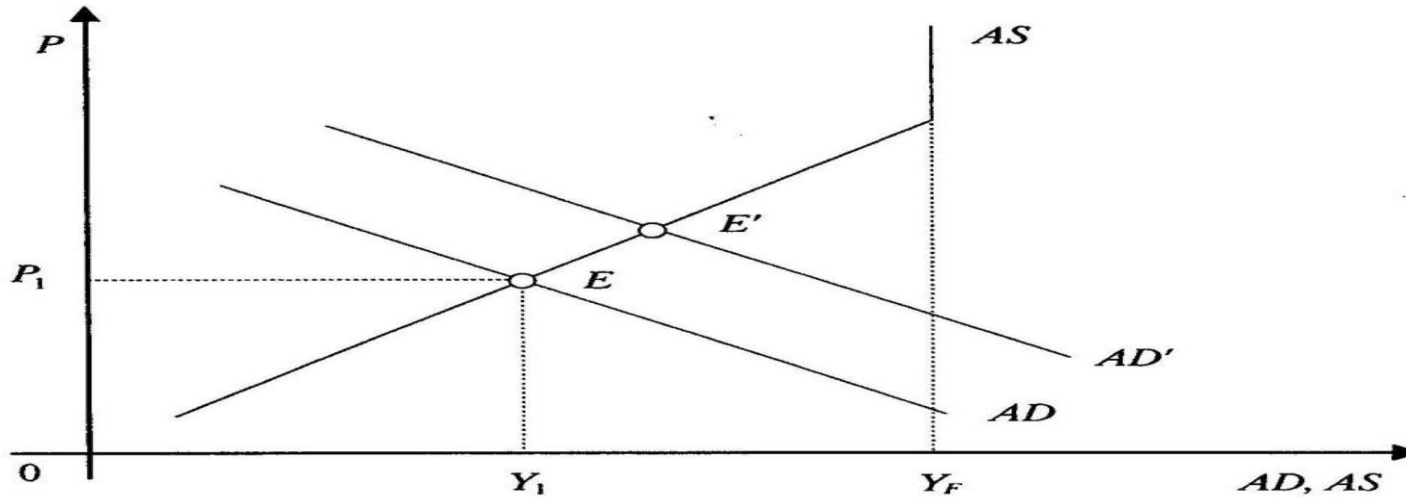

- IV.1 Συνολική Ζήτηση και Τιμές
- IV.2 Συνολική Προσφορά κατά την Κλασική Θεωρία
- IV.3 Συνολική Προσφορά κατά την Κεϋνσιανή Θεωρία
- IV.4 Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κλασική Περίπτωση
- IV.5 Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κεϋνσιανή Περίπτωση
- IV.6 Η Ποσοτική Θεωρία του Χρήματος

VII.5 Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Η Κεϋνσιανή Περίπτωση

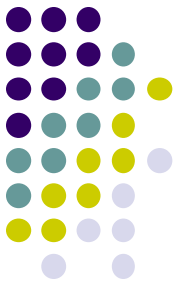

Συνολική προσφορά και συνολική ζήτηση: κεϋνσιανή περίπτωση

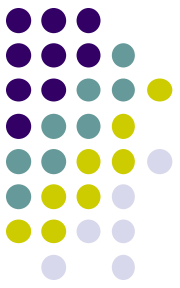
- ✓ Το σημείο ισορροπίας προσδιορίζεται όπως και στην κλασική περίπτωση.
- ✓ Στην κεϋνσιανή περίπτωση, το σημείο ισορροπίας των τιμών δεν αντιστοιχεί κατ' ανάγκη σε εισόδημα πλήρους απασχόλησης.
- ✓ Οι τιμές P_1 και το εισόδημα Y_1 είναι σε ισορροπία επειδή $AD=AS$, όμως το εισόδημα πλήρους απασχόλησης είναι Y_F , εκεί που η AS γίνεται κάθετη. Δηλ., έχουμε μακροοικονομική ισορροπία αλλά ταυτόχρονα – λόγω ακαμψίας ονομαστικού μισθού βραχυχρονίως – και ανεργία.
- ✓ Η δημοσιονομική και νομισματική πολιτική μπορούν να επιφέρουν αλλαγές και στο Y και στο P .

ΕΚΠΑ ΤΟΕ 2013-14
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ Νο 4
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΩΝ

- IV.1** **Συνολική Ζήτηση και Τιμές**
- IV.2** **Συνολική Προσφορά κατά την Κλασική Θεωρία**
- IV.3** **Συνολική Προσφορά κατά την Κεϋνσιανή Θεωρία**
- IV.4** **Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κλασική Περίπτωση**
- IV.5** **Προσδιορισμός Γενικού Επιπέδου Τιμών: Κεϋνσιανή Περίπτωση**
- IV.6** **Η Ποσοτική Θεωρία του Χρήματος**

VII.6 Ποσοτική Θεωρία του Χρήματος (Μονεταρισμός)

Βασικές Υποθέσεις:

- α) το επιτόκιο δεν επηρεάζει τη ζήτηση χρήματος,
- β) η ταχύτητα κυκλοφορίας του χρήματος (V) είναι σταθερή όπου V =αξία των συναλλαγών ανά μονάδα χρήματος (δηλ., πόσες φορές ένα ευρώ έχει χρησιμοποιηθεί για συναλλαγές μέσα σε μια χρονική περίοδο).

Επομένως: $V=PY/M$ (1)

Από την (1) προκύπτει ότι : $M=PY/V$ (2)

$$MV=PY \quad (3)$$

$$P = (V/Y)M \quad (4)$$

- ✓ Αν έχουμε $M=100$ ευρώ και κάθε ευρώ χρησιμοποιήθηκε σε μια περίοδο 5 φορές κατά μέσο όρο ($V=5$), τότε $M*V=500$ και η αξία των προϊόντων $PY =500$.
- ✓ Αν V και Y είναι βραχυχρόνια σταθερά, τότε το επίπεδο τιμών προσδιορίζεται μονοσήμαντα από την ποσότητα χρήματος M . Αν η ποσότητα χρήματος αυξηθεί (ή μειωθεί) κατά ένα ποσοστό, κατά το ίδιο ποσοστό θα αυξηθεί (ή μειωθεί) και το επίπεδο τιμών.